

Nejznámější a nejúspěšnější český žokej a osminásobný vítěz Velké pardubické Josef Váňa dnes vysadil svůj strom v Botanické zahradě hl. m. Prahy. Stal se tak již 81. významným účastníkem světově unikátního projektu Kořeny osobností. Ten má od roku 2009 za cíl přiblížit široké veřejnosti přírodní bohatství, jímž pražská botanická zahrada disponuje, a spojit významné osobnosti se vzácnými a ohroženými rostlinnými druhy.

Do projektu Kořeny osobností vstupuje Josef Váňa jako největší postava českého dostihového sportu. Vedle profese dostihového jezdce sklízí úspěchy také jako chovatel a trenér. Poprvé na nejslavnějším českém dostihovém závodě Velká pardubická startoval již v roce 1985, prvního vítězství se v sedle legendárního koně Železníka dočkal již o dva roky později. Od té doby stanul na stupních vítězů ještě sedmkrát. Třikrát v sedle Železníka (celkově s Železníkem čtyři

vítězství), popáté vyhrál s Vronským a dále třikrát v sedle Tiumena. Osm vítězství má na svém kontě

také jako trenér. Startoval rovněž na mnoha významných závodech v zahraničí. V roce 2009 obdržel Josef Váňa z rukou prezidenta republiky medaili Za zásluhy.

„V rámci projektu Kořeny osobností jsme u nás v Botanické zahradě hl. m. Prahy přivítali již neuvěřitelnou řadu významných osobností různých profesí. Nyní jsme pyšní na to, že nás svou návštěvou poctila jedna z legend českého sportu. Josef Váňa do projektu Kořeny osobností rozhodně patří, a to nejen pro své ohromné úspěchy na poli dostihového jezdeckví, ale také za neuvěřitelný životní optimismus a sílu, se kterou zdolával chvíle, kdy mu osud nebyl příliš nakloněn,“ říká Bohumil Černý, pověřený řízením Botanické zahrady hl. m. Prahy.

Josef Váňa vysadil během své návštěvy v trojské botanické zahradě buk lesní, který je naším typickým listnatým opadavým stromem.

„V případě Josefa Váni jde o dřevinu vsutku symbolickou, jelikož buk tvoří společně s habrem vegetační část Velkého Taxisova příkopu, který je v pořadí čtvrtou překážkou Velké pardubické a jejím nejznámějším skokem,“

říká Tomáš Vencálek, kurátor dřevin mírného pásma Botanické zahrady hl. m. Prahy.

Buk lesní dorůstá výšky až 50 metrů. Vyskytuje se nejen u nás, ale téměř v celé Evropě v pásmu od 17 m n. m. (Bulharsko) do 2000 m n. m. (Řecko). V našich podmínkách roste od pahorkatin až po hory. Je tolerantní vůči zastínění a má rád provzdušněné vlhké minerální půdy, často vápenaté. Typická je pro něj stříbřitá hladká borka a samozřejmě plody, tzv.

bukvice. Listy jsou někdy zaměňovány s listy habru, ale na rozdíl od něj jsou po okraji zvlněné a zejména při rašení chloupkaté. Mimo své hospodářské využití je buk i vynikající okrasnou dřevinou do velkých sadovnických úprav. Zde vysazovaný strom je červenolistá forma buku *Fagus sylvatica*

f.

purpurea

. Ta zaujme návštěvníky zahrady hlavně svými listy, které jsou na jaře purpurové, přes léto intenzita zbarvení klesá a na podzim přechází do měděných barev.

Do projektu Kořeny osobností se za více než osm let jeho existence zapojilo osm desítek slavných umělců, sportovců, ale také vědců, státníků, myslitelů či osobností angažujících se na poli charity. Ti prozatím spojili své jméno s celkem 84 vzácnými dřevinami, jež jsou v Botanické zahradě

hl. m. Prahy k vidění. Postupně by měl projekt představit až 150 významných osobností a stejný počet rostlinných exemplářů, které se mnohdy ve volné přírodě již téměř nevyskytují či stojí před úplným vymizením. Při návštěvě Botanické zahrady hl. m. Prahy si tak stačí v pokladnách vyzvednout speciální mapku, která je pro zájemce připravena. Pomocí GPS souřadnic nebo mapy se zakreslenými body lze pak tyto vzácné dřeviny najít a na tabulích u nich se seznámit i s těmi, kdo je na Stezce osobností vznikající výsadbou v rámci projektu, vysadil. To je současně příležitost nenásilnou a zábavnou formou se dozvědět více o pokladech rostlinné říše a nejvýznamnějších postavách 20. a 21. století.

